

ชื่อเรื่อง	การศึกษาระบบห่วงโซ่อุปทานและโลจิสติกส์มะม่วงส่งออกในเขตภาคกลางและภาคเหนือ
ผู้แต่ง	ดาเรศร์ กิตติโยภาส จิตติกันต์ กลัมพสุต และ นฤมล ลดาวัลย์ ณ อยุธยา
ที่มา	วารสารวิทยาศาสตร์เกษตร 43 (3พิเศษ):363-367. 2555.
คำสำคัญ	ระบบห่วงโซ่อุปทาน โลจิสติกส์ precooling

บทคัดย่อ

การเคลื่อนย้ายผลมะม่วงน้ำดอกไม้เมื่อเก็บเกี่ยวจากสวนในเขตภาคกลางและภาคเหนือแล้วมีเส้นทางไปสู่ตลาดหลัก 3 แห่ง คือ 1. ผู้ส่งออกผลมะม่วงสดไปยังประเทศญี่ปุ่น เกาหลี ยุโรป ตะวันออกกลาง จีน และมาเลเซีย คิดเป็น 30.57% 2. ผู้ส่งออกผลิตภัณฑ์ในรูปมะม่วงแช่แข็งและมะม่วงทอดไปยังประเทศญี่ปุ่น คิดเป็น 3.46% และ 3. ตลาดค้าส่งในประเทศ คิดเป็น 65.97% ผลมะม่วงสดที่ส่งออกไปยังต่างประเทศมีเพียง 34.42% ที่เป็นผลผลิตระดับคุณภาพสูง โดยผลมะม่วงสดในสวนที่มุ่งหวังจะส่งออกไปยังตลาดบน มีเพียง 34.45% ที่ขายได้ในราคาระดับคุณภาพสูง เฉลี่ย 65 บาทต่อกิโลกรัม ส่วนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การคัดเลือกขายได้ราคาเฉลี่ย 45.11 บาทต่อกิโลกรัม ทำให้เกษตรกรสูญเสียรายได้ไป 30.45% หากสามารถจำหน่ายได้ในระดับคุณภาพสูงทั้งหมด โดยเกิดจากขั้นตอนการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยวที่ไม่เหมาะสม ต้นทุนของเกษตรกรตั้งแต่เก็บเกี่ยวไปจนถึงการรับซื้อผลผลิต คือ 3.99 บาทต่อกิโลกรัม โดยต้นทุนหลักคือ การเก็บเกี่ยว การคัดเลือกผลผลิตเบื้องต้น และการขนย้าย/ขนส่งจากสวนไปยังศูนย์รวบรวม 7.3.72, 15.39 และ 10.89% ตามลำดับ ผลผลิตที่ถูกคัดออกจากกระบวนการปรับปรุงคุณภาพเพื่อการส่งออกมีจำนวน 15% ของจำนวนที่เข้ากระบวนการ สาเหตุเกิดจากการกระทบและกดทับของผลผลิตและตะกร้าในขั้นตอนการเก็บเกี่ยวและขนย้าย ก่อให้เกิดการบอบช้ำปรากฏที่ผิว และการสุกเร็วทำให้ต้องมีการขนส่งทางเครื่องบินก่อให้เกิดค่าการขนส่งสูง จึงควรแก้ไขโดยเก็บเกี่ยวโดยใช้มือเด็ดขั้วผลมะม่วง เพิ่มวัสดุป้องกันการกระแทกในตะกร้า บรรจุผลผลิตไม่เกินขอบบนของตะกร้า เพิ่มระบบ precooling และการขนส่งด้วยรถห้องเย็น